TC-01 · Bài 4

Bộ phận làm sản phẩm đứng ở đâu trong công ty, và vì sao nó cần được che khỏi việc gấp hằng ngày

Lớp Một nơi làm sản phẩm tử tế thì vận hành thế nào

m.school by MES LAB

Học xong bài này bạn sẽ

- nói được bộ phận làm sản phẩm báo cáo cho ai thì bị kéo về phía việc nào.
- Nói được đặt bộ phận cạnh nhà máy hay tách ra thì mỗi cách được gì, mất gì.
- Chỉ ra được ở nơi bạn làm, việc dài hạn đang được che bằng cách nào hay chưa được che, và bộ phận đang ở giai đoạn lớn lên nào.

1 · Bộ phận báo cáo cho ai thì sẽ làm theo thước đo của người đó

- Mỗi người quản lý được cấp trên chấm điểm bằng một vài con số.
- Có ba vị trí hay gặp.
- Bộ phận nằm dưới giám đốc sản xuất
- Bộ phận nằm dưới giám đốc kinh doanh
- Bộ phận đứng ngang các phòng, báo cáo thẳng cho người đứng đầu công ty
- Không vị trí nào đúng cho mọi nơi.

2 · Đặt bộ phận cạnh nhà máy hay tách ra chỗ khác, mỗi cách được một thứ và mất một thứ

- Câu hỏi thứ hai là câu hỏi về chỗ ngồi thật: bộ phận ở ngay trong nhà máy, hay ở một nơi khác.
- Đặt cạnh nhà máy thì kỹ sư nhìn thấy chuyền mỗi ngày.
- Tách ra chỗ khác thì bộ phận được che bằng khoảng cách.
- Nhiều công ty không chọn hẳn một bên, mà chia bộ phận theo nhóm việc.

3 · Việc gấp hôm nay luôn thắng việc quan trọng của năm sau, nếu không có gì che

- Bài 1 đã nhận xét: nhóm việc giữ và nâng năng lực gần như không có ai đòi vào một ngày cụ thể, nên khi thiếu người thì nó bị bỏ trước.
- Việc gấp có ba thứ mà việc dài hạn không có: một người đang đứng chờ, một hậu quả thấy ngay trong ngày, và một người sẽ bị trách nếu không làm.
- Đây là một bối cảnh thường gặp ở nhiều nhà máy trong nước, không phải chuyện của một công ty cụ thể nào.
- Các nơi thường che việc dài hạn bằng vài cách, ở mức nguyên lý như sau.
- Việc gấp có ba thứ mà việc dài hạn không có, nên nếu không có gì che thì lần chọn nào việc gấp cũng thắng. -->

4 · Bộ phận lớn lên qua ba giai đoạn, và mỗi giai đoạn hay vỡ ở một chỗ khác nhau

- Sách giáo trình phiên bản 2026 của chúng tôi mô tả bộ phận làm sản phẩm ở các doanh nghiệp sản xuất vừa và nhỏ trong nước thường lớn lên qua ba giai đoạn.
- Giai đoạn một: dựa vào vài người giỏi
- Giai đoạn hai: có quy trình
- Giai đoạn ba: gắn với chiến lược của công ty
- Sách cảnh báo một chỗ: đừng nhảy cóc.

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp chỗ đứng của bộ phận làm sản phẩm

Câu hỏi	Các lựa chọn hay gặp	Được gì	Mất gì
Báo cáo cho ai	giám đốc sản xuất	gần chuyền, thiết kế dễ làm	bị kéo về chăm sản phẩm đang bán
	giám đốc kinh doanh	nghe khách nhanh	bị kéo về làm theo từng khách lớn
	người đứng đầu công ty	cân được hai lực kéo	phải tự giữ quan hệ với hai phía
Ngồi ở đâu	cạnh nhà máy	làm mẫu, chuyển giao nhanh	dễ bị gọi, nghĩ quanh sản phẩm hiện tại

Bảng tổng hợp

Bảng tổng hợp chỗ đứng của bộ phận làm sản phẩm tiếp

Câu hỏi	Các lựa chọn hay gặp	Được gì	Mất gì
	tách ra chỗ khác	được che bằng khoảng cách	xa chuyền, chuyển giao chậm
Che việc dài hạn bằng gì	thời gian cố định, tách người, luật về quyền rút người	việc dài hạn có chỗ đứng	cần giữ luật kể cả khi chuyền đang gấp
Đang ở giai đoạn nào	dựa vào vài người giỏi · có quy trình · gắn với chiến lược	biết mình đang đứng đâu	nhảy cóc thì có tên mà không có nền

Phần giá trị nhất của bài

Chỗ người ta hay làm sai

- **Tưởng có tên phòng trên sơ đồ là đã có bộ phận**

  Cách tránh là nhìn lịch làm việc thật của phòng trong một tháng, xem có khoảng thời gian nào được che hay không, trước khi nói công ty đã có bộ phận.

- **Nhảy thẳng lên giai đoạn ba khi giai đoạn một chưa đứng**

  Cách tránh là xác định giai đoạn hiện tại bằng chỗ hay vỡ của giai đoạn ấy, rồi gỡ đúng chỗ vỡ đó trước.

- **Đặt bộ phận dưới người chấm nó bằng số đơn hàng tháng này**

  Cách tránh là tách thước đo: phần việc theo đơn hàng thì chấm theo đơn hàng, còn phần việc dài hạn thì phải có người chấm bằng một thước đo dài hạn.

Ví dụ để khái niệm sáng ra

Ví dụ minh hoạ

- Trang tin của Samsung, bài đăng tháng 11 năm 2025 về ba mươi năm hãng ở Việt Nam, ghi rằng hãng bắt đầu bằng một nhà máy ti vi năm 1995, nay có sáu nhà máy…
- Các nguồn không nói lý do chọn chỗ, nên ta không đoán.

Ví dụ này lấy từ trang tin của chính hãng Samsung, cộng với tin báo chí đưa ngày khánh thành và một bài của Cổng thông tin điện tử Chính phủ.

Bài tập tự chấm

Thử nhìn lại việc của mình

- [ ] Trả lời bốn câu cho bộ phận làm sản phẩm nơi bạn làm, mỗi câu một hai dòng.
- [ ] Một: trưởng bộ phận báo cáo cho ai, và người đó được chấm bằng con số gì.
- [ ] Hai: bộ phận ngồi ở đâu so với nhà máy hoặc chỗ làm ra sản phẩm.
- [ ] Ba: trong bốn tuần gần nhất, có lần nào một người của bộ phận bị kéo khỏi dự án sang việc gấp không, ai kéo, và có luật nào nói về chuyện ấy không.
- [ ] Bốn: bộ phận đang ở giai đoạn nào trong ba giai đoạn, và bạn dựa vào chỗ vỡ nào để nói vậy.

Cách tự chấm và lời giải mẫu nằm trong bài trên trang web.

m.school

Đọc trọn bài và làm bài tập tại

mschool.meslab.org/lop/TC-01/bai-04.html

m.school by MES LAB · học không mất phí, không cần đăng nhập